

Borba

Maribor, 12. januarja 1934

Leto II.

Posamezna številka Din 1.50 Vreja na mecer po pošti dostavljen Din 6.—
za inozemstvo Din 10.— Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ul. 26
Telefon 29-70 Poštni čekovni račun 15.546 Izhaja vsak petek Oglasi po tarifi

Štev. 2

Narodna strokovna zveza, Maribor

Sodna ulica 9 — dvorišče

Uradne ure tajništva so od 1. januarja dalje:
dopoldne od 9. 12. ure
popoldne od 15.—19. ure
ob nedeljah in praznikih od 9.—11. ure dop.

Nemškutarenie

Sedanji položaj in konkretni predlog

Nekdo mora nadaljevati delo tam, kjer so heroji front prenehali leta 1918. To je edina rešitev in možnost. Ta nekdo so: predvojna in današnja mladina! Mi moramo stopati naprej kot strnjena armada s čv. istim korakom in junaških src. prežetih ljubezni do kralja in naroda. Delo ni lahko in pot je strma. Toda junak se ničesar ne boji. Nimamo orožja. Naše orožje je naš nacionalni in socialni program, naša nacionalna in gospodarska stremjenja, ki bodo popeljala naš narod boljši in srečnejši bodočnosti nasproti. Mnogim ni in ne bo nikoli prav in se bodo na življenje in smrt borili proti nam in to še danes v dobi najizrazitejšega materijalizma in pohlepa po bogastvu. Nevaren čv. grize življenske soke državnega organizma in pušča sledove nerazumevanja dolžnosti in ponosa. Za to je odgovoren vsakdo in nihče — vsi, ker krivca nikoli ni, čeprav se lahko s prstom pokaže nanj. Z elanom in voljo moramo na delo, ne, da bi štedili svoje moči. Zrtvovati se moramo, ker smo mi narod samo če smo složni in organizirani. Podkrepiti moramo v sebi zavest o svojih potrebah in smotrih. Zmaga nam je zagotovljena, ker smo narod, ki stremi za napredkom, ker smo narod, ki bo organiziran, discipliniran in svest si svoje moči častno in dostojno rešil svoje poslanstvo. Toda dolje moramo najprej premestiti vse težkoče z delom in trdom. Z vero v sebe nas bo ogrelo sonce miru, iskrenosti, odkritosrčnosti in resničnega blagostanja ter napredka, ker občutimo iskreno ljubezen do države, veruje v sebe in državo!!!

Že večkrat se je v javnosti razpravljalo o nemškutarenju v Mariboru in okolici. Ugotavljalo se je, da se izgublja celo slovenska mladina, ki je vso vojni dobo obiskovala naše slovenske šole. Žalostno dejstvo, ki je neizpodbitno, saj zatrjujejo danes mladi ljudje, ki jih srečuješ, da ne znajo našega jezika! Na plesih najdeš dekleta, ki hoče znati samo nemški, pri športu je nemščina že itak »uradni jezik«, skratka, povsod hoče le oni kaj veljati, ki zna nemško čebljati.

Ob takih in enakih ugotovitvah pa vse preveč pozabljamo na to, da smo 15 let po osvobojenju v slovenskem Mariboru v takem položaju večinoma po lastni krivdi!!

Le pomislimo, kako so si znali Nemci pred desetletji ustanavljati nemške trgovine, predvsem med delavstvom, ki se je priselilo iz slovenskih vasi in je po večini le siloma lomilo nemščino. Kljub svoji slovenski vzgoji so postali izraziti janičariji — nemškutarji...

Pred dnevi sem govoril s starim upokojencem, ki se ne more še prav vživeti v današnji svet, čeprav to iskreno želi. Saj je slovenske krvi iz Halož, vendar živi že 50 let neprenehoma v mariborski okolici, podvržen je bil njenim dobrim in slabim vplivom, zato ni čuda, če je 35 letna doba predprevratnega Maribora zarezala v njegovo življenje in bitje globoke brezde, iz katerih je pognala tudi vzgoja njegovih šestih otrok, ki danes vsi govore med seboj nemški, čeprav sta dva v državni službi. Za marsikoga, ki ne pozna predvojnega Maribora, je to dejstvo nerazumljivo in vredno obsodbe. Kdor pa preišče zadevo do dna, pride do jedra, ki pokaže v žarki luči — krivdo nas samih, ki po osvobojenju nismo našli poti in sredstva, da bi se približali tem zapeljancem!

Le povprašajte te stare proletarce, kako so jih Nemci od vseh strani zapletali v svoje mreže! Inženirji in uradniki — pangermanskih nazorov — so se v nemških krožkih in prireditvah bratili z delavstvom, mu nudili pomoč kjerkoli in tako kazali svoje vsestransko razumevanje za križe in težave delavstva. Tako so se nevede odtujevali svoji rodni grudi in od leta do leta je slovenski proletarac postajal večji »Nemec«, občudovan od vseh, kako je vendar »hitro obvladal vesoljni nemški jezik...« S takim laskanjem in dobrikanjem je nadedati Nemec znal pridobiti veliko večino slovenskih mladeničev in mož v svoje okove, iz katerih si — psihološko razumljivo — niso niti več želeli. Saj so bili presrečni v nemških društvih in tudi socialistični vplivi so prihajali dosledno le iz vrst nemških »internacionalcev«, ki se za narodno preteklost proletarijata niso brigali. Nasprotno! Podpirali so posredno in neposredno vsa pangermanska prizadevanja. In uspeh? Nemčurstvo se je vsidrilo najhuje med delavstvom, ki je ekonomsko bilo že dobro situirano, kar ni ne malo vplivalo na celotno mentaliteto.

Resnici na ljubo moramo priznati, da si naša inteligenca v svoji malomeščan-

ski zaslepljenosti — pred vojno niti najmanj ni prizadevala, da bi parirala nemški vpliv na naše priseljence! Imela je svoje posebne interese in je pred vsem reševala slovensko podeželje pred nemškim navalom. Industrijsko delavstvo je bilo prepuščeno docela germanskemu vplivu, razen malenkostnih izjem, ki to žalostno dejstvo samo potrjujejo! Končno pa je inteligenca nairale sama kapitulirala in sama nemškutarila, kar je moglo proletarijat slovenske krvi samo še bolj utrditi v mišljenju, da je na pravi poti... Nemškutarjenje je cvetelo širom naše domovine! Le maloštevilni pravi rodoljubi so ostali svetliji vzori narodne neomahljivosti!

Na mah so se razmere spremenile ob prevratu! »Rodoljubi« so se takoj znašli v novi situaciji, narodni proletarci so nasedali še vedno nemškim obljubam, da »extra Austria non est vita«, trmoglavost so pričakovali — »odrešenja« vseh onih, ki so jim prej bili najdražji »prijatelji« in »sodruge«.

Da so bili opeharjeni, so zaslepljeni in potujeni proletarci spoznali še-le takrat, ko jim je »rodoljubarstvo« pritisnilo na čelo pečat večnega — nemškutarstva, iz katerega ni več povratka... Leta in leta se je bil boj z »rodoljubi«, ki je pa vedno prenehal le ob volilnih borbah, ko so »rodoljubi« reflektirali tudi na glasove nemškutarjev. Takrat so iskali »tesnejših stikov«, obljubljali nebesa na zemlji in širokogrudno odpuščali »grešnikom«, ne glede na njih občevalni jezik in na njihove navade. Kmalu po izvojevanju zmagi ali po porazu se je zopet pričela stara pesem. Efekt je nedoslednosti je bil ta, da so ljudje vztrajali v svojih bivših navadah, k čemur je tudi pripomoglo gospodarsko propadanje. Deca je podedovala stare navade roditeljev in kljub šolskim vplivom obdržala občevalni jezik domače družine. Da taki vplivi segajo od soseda do soseda, je

razumljivo! Ta ali oni bi se rad vživel v narodno slovensko okolje, pa mu razmere te možnosti ne naklonijo. Zato odkrito ali prikrito vztraja pri svoji stari usmerjenosti.

Taka je objektivna slika nemškutarjenja nižjih slojev v Mariboru in okolici, na katere pada največ puščic! Da je pri mnogih v ospredju tudi gospodarski vpliv nemških podjetnikov, to more stvar samo še podkrepiti!

Vsa naša prizadevanja so torej bob ob steno, če pravilno ne razumemo današnjega nemškutarstva v naši bližini! Dvoje metod je mogočih za »zatiranje« tega zla med nami: agresivna metoda, ki naj z odločnostjo zabrani in pobija vsako tujo govornico, kjerkoli in kadarkoli bi se pojavila. Tako postopanje utegne biti uspešno, vprašanje je le v koliko bodo za narodnostno idejo pridobljene mase onih, ki jih je germanska sirena dolga desetletja privabljala v svojo kletko, iz katere se ne morejo čez noč izriniti? Tu se pojavi problematika celega kompleksa, ki se enostavno ne da rešiti!

Potrebna je druga pot, ki bo mirnejša in nedvomno uspešnejša! One nesrečneže si je treba pridobiti in ne odbiti! Le s prijaznostjo in »videvnostjo ter železno doslednostjo bo mogoče streti odpor onih, ki so zapeljani! Prepričani smo, da bo čustvo manjvrednosti teh »nemškutarjev« med delavci takoj izginito, kakor hitro se bo malomeščanska inteligenca toliko »ponižala«, da bo stopila iz svojega »vzvišenega mesta« med proletarijat! Takrat se bo pokazalo narodno edinstvo v praksi — in če se bo temu pridružilo tudi gospodarskoboljšanje delavskih razmer, potem bo v smislu velikega Masaryka »narodna in državna zavest zrasla sama ob sebi!« Kakti, je srečen in zadovoljen narod bo najboljša in najmočnejša opora zdrave in trdne države!

Predrznost brez primere

Lastnica česalnega salona za dame v Jurčičevi ulici Marija Schreiber - Fettich Frankheimova, rojena Slovenka je posebno naklonjena Slovencem in našim nacionalnim društvom zlasti pa Sokolu. Tako je vsaj pokazala s svojim pismom materi svoje učenke R., v katerem piše, da nikakor ne dopusti, da bi se njena učenka udeleževala prireditvev Sokola in bila članica Sokola. Nadalje ponosno zatrjuje, da je zahtevala od učenke, da v obratu govori izključno samo nemški in da jo je zlasala zato, ker se je udeležila bakljade ob proslavi prestolonaslednikovega rojstnega dne. Nacionalna javnost se že dolgo trudi in posvetuje, kako bi vzgojila zlasti obrtniški naraščaj. Zakaj so to še do danes ni posrečilo, kaže najbolj zgornji dogodek. Mi sicer prav dobro vemo, kakšni so mariborski renegatski obrtniki, vemo tudi, da se trudijo na vse mogoče načine, da vzgoje svoj naraščaj v strogo nemškem duhu, vendar pa nas je predrznost zgoraj imenovane obrtnice presenetila. Ali smo res še ve-

dno sužnji renegatov, da se proti takim »ljubiteljem« našega naroda ne znamo braniti tako, kakor zahteva naš ponos? Znano nam je, da ta lokal posečajo v velikem številu prav Slovenke. Slišali smo celo, da jo nekatere boljše slovenske dame precej cenijo. Pozivamo obrtnice, naj tej obrtnici da pošteno lekcijo, Slovenkam pa ta lokal kar »najtopleje priporočamo«. Take ljudi je treba na vsak način »podpirati«, da bo njih predrznost še večja. Kako pa bi se obrtnici, ki bi proti državnim ustanovam tako nastopala, godilo v Avstriji ali Nemčiji, pa prepuščamo javnosti! Če je še kaj zavdnosti v nas, mora ta obrtnica kmalu najti pot tja, kamor spada. Bil bi naravnost škandal, da bi taka predrznost bila še nadalje celo od Slovencev podpirana!

Širite „BORBO“!

Odgovor na odgovor

Naši marksistični listi besnijo radi članka »Mrtveca bi radi obudili«. Naša izvajanja so zadela tako v živo, da dežurne pritrjevalnih pisem ne le iz delavskih vrst, marveč tudi iz vrst naših intelektualcev, v kolikor jim liberalizem, ta verni antipod marksizma, še ni popolnoma skisal možganov. Jasno je za vsakogar, najbolj pa za prizadeto in še neporojeno socialdemokratsko stranko samo, da jim je bila s strani nacionalno zavednega delavstva napovedana borba »do istrage«. Nas se prav nič ne tičejo »zvezze gospoda Topalovića, mi poznamo samo en sam interes, in to je interes kralja in naroda. Če hočejo neki krogi, ki še vedno niso opustili (po starih demoliberalnih receptih) toleriranja marksističnih poljavov, zvedeti resnico, potem jo mora prav »Borba« kot edino glasilo jugoslovenskega narodno-socialnega delavstva glasno in jasno povedati: Šestojanuarski manifest Nj. Vel. kralja je tako določeno začrtan, da ne more biti nobenega dvoma o njega temeljni misli.

Vsa sodobna situacija pokazuje, da gre razvoj v pravcu, ki ga zastopa naš list. Delovni človek, ki dnevno žrtvuje v ekstenzivnem boju svoje sile rodbini, narodu, kralju in državi, ima po božji in človeški pravici vse pogoje dobrega državljanstva in sina domovine. Če hoče gospodar dobro funkcioniranje državne uprave, če žele občani pametno gospodarstvo in štedenje v občinski upravi, da bi se na ta način dvignilo skupno blagostanje vseh stanov in pokrajin, potem ne sme biti kvarnih uplivov, ki bi hoteli tako lepe težnje uničevati že v njihovi kaži. Mi smo sorazmerno preveč revni, da bi smel kdorkoli nizati v naši državi slične korupcijske afere, kakor smo jih doživeli v teh dneh v incenzivstvu. Delovni človek nima živcev, da bi take stvari mirno prenašal, zato je potrebno, da se ukine prazvor vse korupcije: sleherna sled kakega strankarstva. V državi ne sme biti političnih »zmagovalcev« in »premagancev«, v ljubezni in strpnosti moramo premagovati vse težave, ki jih pod genialnim vodstvom kralja še nismo premagali na poti k srečni in zadovoljni Jugoslaviji.

Naše pojmovanje države nima nobene skupnosti z liberalnim ali konservativnim gledanjem politične stvarnosti. Kdor ni slekel srcaje francosko-liberalne miselnosti, ta ne more razumeti našega gibanja, ki je nacionalno, ne nacionalistično, a obenem socialno in ne materialistično. Liberalci in marksisti vidita 14 milijonov prebivalcev Jugoslavije. Za nas je to 14-milijonska družina bratov in sester, ki poznajo (razen Boga in

tarizem, in rodoljubni Francozi, ki jim liberalni in ostali sumljivi pacifistični tisk še ni popolnoma zmešal pogledov, se s strahom vprašujejo »Quo vadis, Gallia?«. Komunisti lahko nemoteno opravljajo svoj posel med narodom, ker so voditelji večinoma privandrarji židje in ker narekujejo neki »višji interesi« politiko »zmernosti« napram Moskvi. Pošteti in konservativni francoski narod na deželi niti ne ve, kaj se v Parizu dogaja za kulisami in kam vodi politika Grand Orienta, framasonov in semitskih pritepencev. Kje so časi, ko je neustrašljiva »Libre Parole« s prstom pokazovala na rakrane nacije? Ni jih dozdevno, v francoski mladini že vstaja duh, ki piše na pročelje slavoloka zmage Rollandove be sede »Le tems viendra!«, prišel bo čas, ko bo tudi Francija očistila svoje lepo stanovanje teh stenic človeštva. Ne, niso še uničili tiste Francije, ki je dala človeštvu toliko velikanov kulture in civilizacije, ne primanjkuje ji prav nič tiste potrebne notranje sile, potrebne za sproščenje in končno likvidacijo antifrancoskega kurza framasonov in internacionalcev. Nekdaj je bil Maurice Barres klikar francoskega nacionalizma. Paul Deschanel in René Viviani sta se ogrevala za neko mešeno latinsko unijo, za politično renesanso romanizma: beganje za fantomi.

V teh in takih razmerah je bilo mogoče, da je romunski žid Aleksander Stavisky osramotil znova obraz tretje republike. Je to za panamskim škandalom največja afera, ki so jo kronisti beležili

Stvarnika) kralja kot svojega očeta. Naša monarhija je v jugoslovenskem človeku tako globoko zasidrana, da si brez nje nemoremo misliti Jugoslavije. Prav radi tega pa v naši monarhiji, ki je 6. januarja krenila v smer velike tradicije, ni prostora za politične tvorbe gnilega zapada. Kako smešna bi vendar bila recimo naša kmetica, če bi ji oblekli toaletno pariške dame! Še bolj smešen je jugoslovenski skromni delavec, če se je naučil brbljati nauke že davno ovržene materialista, žida Karla Marxa. Oppenheimer, Hendrik de Man in mnogi drugi poklicani kritiki historičnega materializma so stvarno že obupali, ker je marksizem danes podoben rešetu, s katerim naj gre svetovni »proletariat« po vodo k studencu sedanjosti. Naš človek je s svojo rodno zemljo tako tesno povezan in spojen, da od rojstva do smrti živi, dela in umre po možnosti v domačem kraju. Jugoslovan gre tudi s trebihom za kruhom. Naše izseljeništvu ima svoj vzrok v revščini domače zemlje, ki ne more vseh sinov in hčera preživeti. Toda v naših ljudeh ni nič ahasverskega,

Kuluk je občutno breme za naše železničarje

Vsi stanovi so se z vsemi štirimi opirali kuluku ali z drugimi besedami povedano, odkupnini cestnega dela. Kuluk je bil ukinjen in ga nekateri že od lanskega leta ne plačujejo več, le naši železničarji so še tako srečni, da so dobili odlok, po katerem se jim bo za letošnji februar zaračunal občinski in banovinski kuluk. Tudi so morali naši železničarji plačati predpisani kuluk za lansko leto, čeprav ni bila ta dajatev predvidena v nobenem občinskem proračunu za lansko leto in so bili vsi odobreni. Kuluka pa tudi ni pobirala banovina in je to razvidno iz njenega proračuna, ki ga je odobrilo finančno ministrstvo.

Tudi letošnji proračuni, občinski in banovinski, ne predvidevajo kuluka, iz česar je razvidno, da ga občine in banovina letos ne bodo pobirale. Nastane torej vprašanje, kako je mogoče, da so prav železniški uslužbenci tako srečni in se od njih, ki so že skrajno slabo plačani, zahteva kuluk še za letošnje leto.

Združenje nacionalnih železničarjev je poslalo direktiji v Ljubljano obširno spomenico, v kateri zahteva, da se kuluk za železniške uslužbence takoj ukine. Nadalje zahteva, da banovina in občine vrnejo kuluk, ki so ga plačale lansko leto, ker je od želez-

ničarjev, kakor, da bi ti ne bili z ostalimi državnimi uslužbenci in prebivalci naše banovine. Pričakovati je, da bo banska uprava uvidela to in da bo železniška direkcija sistrala svoj nalog o pobiranju kuluka.

RESNIČEN DOGODEK!
Vczil sem se z mestnim avtobusom iz Studencev v mesto. V bližini cerkve sv. Jožefa vstopi dama. Šofer, uslužbenec mestnega mariborskega avtobusnega podjetja jo zelo uljudno in ponižno pozdravi: »Guten Abend, gnädige Frau«. Nadaljnega njunega pogovora v nemščini ne bom navajal, preveč banalen je. Z obojestranskim »Gute Nacht« sta se poslovila, dama in šofer. Narodni delavec v Mariboru je trdil, da so mariborski mestni uslužbenci v Delavsko zbornico volili pretežno — rdeče. Jugoslovenska nacionalna stranka je takrat iz Ljubljane priporočala volitev plavil! Po vsem tem se sedaj ne čudim dvojnemu dejstvu: 1. da so mestni uslužbenci po pretežni večini res volili — rdeče, in 2. da nastaja med mariborskim narodnim delavskim pokretom in najoficijelnejšim mariborskim vodstvom J.N.S. vedno večji prepad. Ali smo se zato bojevali za jugoslovenski Maribor, da mestni uslužbenci širijo nemščino. Anacionalnim rdečkarjem je to vseeno, nam ne!

bo vršila na Marni, marveč na Seini... »Tiger« je mrtev in ne bo več gledal večerne zarje demoplutokratizma, to je pri hranjeno njegovemu učencu Tardieuju. Poincaré je že enkrat pokazal velike sobnosti, ali mož je bil vseeno v kleščah parlamentarnih intrig. Izhod iz te situacije je edinole v velikopotezni ustavitvi reformi. Je malo verjetno, da bi se Francija povrnila v burbonsko-orleansko ero. Toda predsednik republike mora v smislu volje francoskega naroda dobiti taka pooblastila, da bodo za državo in narod važne odločitve nadalje lahko izven zbornice in senata. Ni res, kar pišejo in govorijo zainteresirani krogi skoro vsak dan, da je Francija za vse čase zapisana demokracizmu in s tem hiranju. Francija ne bo nikdar izgubila kompasa svojega poslanstva v Evropi. Prav radi tega pa je ne bodo uničili njeni zajedavci. Kljub pariški komuni leta 1871. je ostal obraz Francije čist. Pozabiti ne smemo, da ne more biti pomirjenja med nacionalno Francijo kmečko-delovnega ljudstva in med internacionalno-plutokratskim Parizom. Momenti, ki jih sedaj preživljamo, so zgodovinskega pomena. Aleksander Stavisky je izbil sodu dno. Tega razvoja ne bo nikdo več ustavil. Francoska narodna duša, polna galske poezije, se »buni« proti vsem in vsakomur, ki se je drznil omadeževati njen ščit. Srednji vek ji je dal v svoji romantiki Devico Orleansko. Naša doba ji bo dala živega Neznanega junaka, ki bo stopil iz mase 42 milijonov in rešil čast svoje domovine. Vive la France immortelle!

bo vršila na Marni, marveč na Seini... »Tiger« je mrtev in ne bo več gledal večerne zarje demoplutokratizma, to je pri hranjeno njegovemu učencu Tardieuju. Poincaré je že enkrat pokazal velike sobnosti, ali mož je bil vseeno v kleščah parlamentarnih intrig. Izhod iz te situacije je edinole v velikopotezni ustavitvi reformi. Je malo verjetno, da bi se Francija povrnila v burbonsko-orleansko ero. Toda predsednik republike mora v smislu volje francoskega naroda dobiti taka pooblastila, da bodo za državo in narod važne odločitve nadalje lahko izven zbornice in senata. Ni res, kar pišejo in govorijo zainteresirani krogi skoro vsak dan, da je Francija za vse čase zapisana demokracizmu in s tem hiranju. Francija ne bo nikdar izgubila kompasa svojega poslanstva v Evropi. Prav radi tega pa je ne bodo uničili njeni zajedavci. Kljub pariški komuni leta 1871. je ostal obraz Francije čist. Pozabiti ne smemo, da ne more biti pomirjenja med nacionalno Francijo kmečko-delovnega ljudstva in med internacionalno-plutokratskim Parizom. Momenti, ki jih sedaj preživljamo, so zgodovinskega pomena. Aleksander Stavisky je izbil sodu dno. Tega razvoja ne bo nikdo več ustavil. Francoska narodna duša, polna galske poezije, se »buni« proti vsem in vsakomur, ki se je drznil omadeževati njen ščit. Srednji vek ji je dal v svoji romantiki Devico Orleansko. Naša doba ji bo dala živega Neznanega junaka, ki bo stopil iz mase 42 milijonov in rešil čast svoje domovine. Vive la France immortelle!

bo vršila na Marni, marveč na Seini... »Tiger« je mrtev in ne bo več gledal večerne zarje demoplutokratizma, to je pri hranjeno njegovemu učencu Tardieuju. Poincaré je že enkrat pokazal velike sobnosti, ali mož je bil vseeno v kleščah parlamentarnih intrig. Izhod iz te situacije je edinole v velikopotezni ustavitvi reformi. Je malo verjetno, da bi se Francija povrnila v burbonsko-orleansko ero. Toda predsednik republike mora v smislu volje francoskega naroda dobiti taka pooblastila, da bodo za državo in narod važne odločitve nadalje lahko izven zbornice in senata. Ni res, kar pišejo in govorijo zainteresirani krogi skoro vsak dan, da je Francija za vse čase zapisana demokracizmu in s tem hiranju. Francija ne bo nikdar izgubila kompasa svojega poslanstva v Evropi. Prav radi tega pa je ne bodo uničili njeni zajedavci. Kljub pariški komuni leta 1871. je ostal obraz Francije čist. Pozabiti ne smemo, da ne more biti pomirjenja med nacionalno Francijo kmečko-delovnega ljudstva in med internacionalno-plutokratskim Parizom. Momenti, ki jih sedaj preživljamo, so zgodovinskega pomena. Aleksander Stavisky je izbil sodu dno. Tega razvoja ne bo nikdo več ustavil. Francoska narodna duša, polna galske poezije, se »buni« proti vsem in vsakomur, ki se je drznil omadeževati njen ščit. Srednji vek ji je dal v svoji romantiki Devico Orleansko. Naša doba ji bo dala živega Neznanega junaka, ki bo stopil iz mase 42 milijonov in rešil čast svoje domovine. Vive la France immortelle!

Svarilni primer

Če govorimo o primerih, mislimo pri tem na neke posebne dogodke. V človeškem življenju se vrsti vse polno dogodkov te ali one narave, predvidenih ali nepredvidenih, pri katerih igra glavno vlogo srečen ali nesrečen primer. Primer je nanese, da je nekdo zašel v slabo družbo, da je bil napaden, da je padel v vodo, da se je nevarno ranil itd. Povsod ena in ista tolažba — nesrečen primer. Še več, iz primera zraste zopet primer in ta igra se vrsti tako dolgo, da nas slučajnosti končno reši le primer smrti.

Precej pestri in svarilni pa so primeri, ki nastajajo v borbi za naše nacionalne interese. O tem bi lahko pisali mnogo, tudi cele romane. Primer podaja roko primeru, kar usodno vpliva na mirno sožitje državljanov. Mogoče je to tudi le zgolj primer, da si danes najboljši nacionalist-optimist ni na jasnem, če se še nadalje sploh splošča trošiti energijo in tudi dostikrat riskirati svojo eksistenco v boju za veličino in prednost našega jezika. Če si preveč goreč in nacionalno navdušen, ter prisoliš kakemu nemškemu izživcu goroko zaušnico, nastane primer, da si obsojen. Če se kot ročni ali duševni delavec udeležuješ v kakih strokovnih nacionalnih organizacijah, ti lahko grozi primer redukcije. Ali če s preveliko gorečnostjo bičaš naše razdrapano nacionalno razmere, nastane primer, da se te ožigosa kot nacionalnega blazneža in šovinista, ki mu je treba stopiti za vrat. Povsod, obrneš se desno ali levo, povsod si izpostavljen radi svojega nacionalnega prepričanja hudobnim pogledom, raznim opazkam in končno se te izogiblje tvoj lasten tovariš.

Da teh vrstic o primerih ne pišemo mogoče radi lepšega, odnosno da ne bo kdo mislil, da je vse to, kar pišemo, plod kake fantazije, moramo mimogrede omeniti primer vseh primerov, ki so ga bili deležni trije znani mariborski na-

cionalisti, in ki se je dogodil v nekem znanem mariborskem javnem lokalu. Imenovana trojica je slučajno stopila v ta lokal. Pri sosednji mizi je sedela mnogoštevilna družba. Naenkrat pa je omenjena družba čutila potrebo, da zapoje nemško pesem, čemur trojica prvotno ni pripisovala nobene važnosti. Ker pa je zraven nemške zaorila tudi italijanska pesem, so navzoči nacionalisti dobili takoj vtis, da so v omenjeni družbi ljudje precej nacionalno-dvornjivega značaja. Z mešanimi občutki je trojica poslušala to petje, in ker je padlo tudi nekaj pikrih besed, je eden navzočih nacionalistov dostojno opozoril omenjeno družbo. Radi tega opozorila je bila družba užaljena, beseda je dala besedo in nato je neki član družbe dejansko napadel trojico. Sledil je splošen tepež, ki se je končal s policijsko intervencijo.

In danes so zopet ti trije nacionalisti predmet največje obsodbe samo zato, ker so kot prvi napadeni, branili sami sebe in svojo nacionalno čast.

Pa naj reče kdo, da pri nas nismo interesantni! V sosednjih državah so taki primeri nemogoči. Niti na pamet ti ne sme priti, da bi v Avstriji ali Italiji javno zapel v našem jeziku. Za to svojo držnost bi zletel prvo uro v zapor ali pa te pohabljenega vržejo čez mejo. Kaj pa, če bi slučajno naš železničar v tuji državi komu grozil z jugoslovanskim konzulatom, kot je to storil v navedenem dogodku neki navzoči avstrijski železničar?

Prvo minuto bi zletel v Abrahamovo naročje!

In pri nas je prav narobe! Če braniš pred izživci sebe in svojo nacionalno čast, jo dobiš po grbi in še nekoliko dni ričeta po vrhu. Slovenci smo menda zato na svetu, da se nam delijo take slaščice. Pa kaj bi kvasil — dogodek rodi dogodek, kar naj bo svarilni memento onim, ki ne upoštevajo dejstva, da smo tukaj mi gospodje. — Pika.

Z NAŠIH POSTOJANK

Maribor

PRIDITE K SODIŠČU S TOLMAČEM! Tako se glasi notica v nekem tujakšnjem slovenskem tedniku. Ker je slovenski list namenjen slovenskim čitateljem, je jasna zlobnost, s katero se taka vest servira nepoučeni javnosti, zlasti še, ker dopisnik v omenjeni notici nalašč jadikuje, češ, procesni stroški se vam bodo, dragi bralci, po nepotrebnem še povišali. Kakšen efekt vzbujata taka vest, ki povrh vsega v ničemer ni točna, se razume že, če se vpošteva, da je list namenjen socialno šibkejšemu, ki itak komaj živi. Namen članka je prozoren, vzbuditi srd in nevoljo do tolmaštva. Ker smo v narodni državi, kjer je uradni jezik slovenski, je jasno, da stroški tolmačenja ne morejo zadeti Slovence, marveč Neslovenca, torej takega ptiča, ki v 15 letih še ni hotel kapirati, da smo v lastni državi in ne več v Avstriji in da je naš uradni jezik edino-le slovenski in da nam je ta pravica v ustavi zajamčena. Vsaka država uraduje v svojem uradnem jeziku in je ni države, kjer bi se uradovalo v tujem jeziku. Če se torej pri nas na sodišču uraduje slovensko, je to stvar, ki mora biti vsakomur jasna,

ne pa, da to konstatira in še na tak način neki list šele po 15 letih naše svobode. Če bi bil pisec te vesti vsaj malo informiran, bi moral potočati, da se za siromašne stranke, ki v ostalem iz bogve kakšnega razloga še sedaj ne znajo ali ne vedo znati slovensko, sicer tolmači, ker to zahtevajo predpisi in pa ugled državne avtoritete, da pa se že vsakomur, četudi njegovo siromaštvo ni uradno izkazano z ubožnim spričevalom, le da pove, da je delavec — tolmači zastoj. Zato je taka hudobija, ki veje iz citirane notice, tembolj krivična in neumestna. Nas veseli le to, da postaja pojem o novi državnosti, o novem duhu vedno bolj konkretni in da morajo z njim računati tudi ljudje, ki se očitno še vedno ne morejo privaditi na nove razmere in ki z objavljanjem takih notic vzbujajo pri širokih, nezavednih množicah odpor zoper poslovanje, za katero se je borila narodna javnost že od prevrata sem in ki se je končno tudi vpeljala in to — definitivno!

OBČNI ZBOR DELAVSKEGA ODSEKA UJNZB.

Preteklo soboto je imel delavski odsek združenja nacionalnih železničarjev v Mariboru svoj letošnji občni

zbor, ki se ga je udeležilo nad 600 delavcev. Občnemu zboru so prisostvovali tudi med drugimi podpredsednik centralnega odbora tov. Vuletič iz Beograda, predsednik mariborske podružnice UJNZB tov. Tumpej in delavski delegati iz Ljubljane. Občni zbor je vodil predsednik odseka tov. Jakob Rupert, ki je podal izčrpno poročilo o odsekovem delovanju v pretekli poslovni dobi. Za njim je povzel besedo tov. Tumpej, ki je v daljšem govoru orisal celotno delovanje podružnice in prizadevanje za zboljšanje socialnega položaja železničarjev. Spregovorila sta še tov. Vuletič in Koprivc. Izvajanja vseh govornikov so navzoči z odobravanjem in zadovoljstvom vzeli na znanje. Pri volitvah je bil s malimi izjemami izvoljen stari odbor s predsednikom tov. Rupertom na čelu.

DRUŽABNO POTOVANJE V PALESTINO.

Jugoslovanski Lloyd priredi v času od 19. februarja do 16. marca t. l. družabno potovanje v Palestino na parniku »Kraljica Marija«. S tem se nudi vsem interesentom najugodnejša prilika, da romajo s skromnimi sredstvi v obljubljeno deželo in, ker je predvideno 11dnevno bivanje v Palestini, možnost kratkega izleta v Egipt. Spored vsebuje obisk pomembnejših mest. Jordana, Mrtvega morja in vseh zgodovinsko znanih krajev verskega pomena. Razen tega bo vožnja na 17.500 tonskem luksuznem parniku »Kraljica Marija« izredno prijetna in udobna. Vse kabine so ventilirane, velika večina ima izglede na morje, 40 kopalnic, jedilnice, družabni prostori, najelegantnejše urejeni bari, zdravniška ambulanca, frizirni salon, krojač, radio-telegrafska postaja itd. Jamčijo za najudobnejše bivanje na krovu. Sportnikom je na razpolago velik plavalni bazen z vedno svežo morskovo vodo, na palubi pa krajšajo čas različne igre (Deck-Tennis itd.) — Informacije, prospekti in prijave pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Ptuj

IZ STROKOVNEGA GIBANJA.

Dne 5. t. m. je bil v Pogačnikovi gostilni na Bregu sestanek članov tuk. podružnice Narodne strokovne zveze, na katero se je vabilo v prvi vrsti delavstvo iz »Petovije«. Ta sestanek je bil namenjen volitvam obratnih zaupnikov v tovarni »Petovija«, na katerem nam je izčrpno poročal o pomenu in važnosti teh volitev tov. Tone Bajt iz Maribora, ter nam dal istočasno točna navodila za izvedbo teh volitev. Za svoje obširno predavanje je žel veliko razumevanja in splošno odobravanje. Članstvo se je sestanka udeležilo v zadovoljivem številu, čeprav je bilo begano po naših nasprotnikih z namenom, nam ta sestanek onemogočiti. Zavedno delavstvo pozivamo, naj se ne pusti begati in plašiti po

teh laži-obljubarjih, ki radi prihajajo tudi s praznimi grožnjami, ampak naj se pripravi za dan teh volitev in naj se strne v močno nacionalno fronto, da bo tako obračunalo s svojimi preganjalci.

Guštani

KOROŠKI VEČER.

pri Lečniku je izredno lepo uspel in je bil tudi obisk vkljub nekemu nesporazumu lenu sijajen. Koroške slovenske narodne pesmi so krepki in vrli kmečki fantje zelo dobro podali in si osvojili navzoče občinstvo. Nedvomno na bi koroški večer zapustil vse lepši vtis na obiskovalce, pevce in igralce, če bi bil v Sokolskem domu, ki ima mnogo večjo dvorano in oder, ter je tudi neprimerno bolj akustičen. Kadar se gre za našo skupno narodno bol in za naše skupno narodno veselje, bi bilo najbolj umestno, če bi delovali skupno, ker ima v nasprotnem primeru prireditve bolj strankarski, kakor splošno narodni značaj, kar bi pa ne smelo biti. Tudi Sokoli so se bojevali za Koroško, za njo krvaveli in mnogo izmed njih je darovalo za njo svoje življenje.

JEKLANA BO PRIČELA OBRATOVATI.

V drugi polovici tega meseca bodo v jeklarni zopet delali. Ko bi bili v letošnjem letu vsi presledki tako kratki, bi končno ne bilo še najhujše. Zakrivanje pravega vzroka pa ne koristi ne podjetniku, ne delavcu, ker pride s časoma vse na dan. Stalna pazljivost obratnih zaupnikov je nujno potrebna in prav tako so nujno potrebni tudi stalni stiki med zaupniki in delavci. V tem pogledu se bodo razmere po volitvah zaupnikov prav gotovo zboljšale, Zboljšati se morajo! Zato jamčijo imena kandidatov liste Narodne strokovne zveze, katere nosilec je priljubljeni tovariš Ivan Slanik. Da, rdeči sodrugi na zboljšanje socialnega položaja je treba vselej misliti in si prizadevati, da se položaj v resnici izboljša, ne pa misliti na ustanovitev stare stranke in na korita...

Obvestilo!

NABAVLJALNA ZADRUGA USLUŽBENCEV DRŽAVNIH ŽELEZNIC V LJUBLJANI je otvorila dne 5. jan. 1934 v zgradbi Podpornega društva žel. uslužbencev in vpokojencev v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 25 (preje hotel Putnik) za člane zadrug včlanjenih v Zvezi zadrug državnih uslužbencev.

zadružno prenočišče

Na razpolago so udobne sobe z eno, dvema in tremi posteljami. Cene: Soba s toplom in hladno tekočo vodo, centralno kurjavo, kopalnico in tako od Din 16.— do 22.— za osebo.

Prenočevati morejo železničarji, učitelji in drugi državni in samoupravni uslužbenci in vpokojenci (ter njihovi družinski člani), ki so člani katerekoli zadruga, ki je včlanjena v Zvezi nabavljali zadrug državnih uslužbencev. — Državni uslužbenci! Poslužujte se te koristne in potrebne zadruga ustanove in prenočujte v zadružnem prenočišču.

NABAVLJALNA ZADRUGA uslužbencev državnih železn. V Ljubljani.

Z današnjimi malimi dohodki

izhajate le, če kupujete vse blago za obleke in perilo, izgotovljeno perilo, predpasnike, pletenine, nogavice, ovratnike, samovernice, čepice, platno, sukno, odeje i. t. d. po znižani ceni pri tvrdki:

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13

Gosposka ulica 13

Bučno olje

vedno sveže in prvovrstno priporoča

J. HOCHMÜLLER
tovarna bučnega olja
MARIBOR, Taborska ulica 7